

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence - umění a kulturu. Kulturu jako proces i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence jako neoddělitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky. V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími předměty hudební výchova a výtvarná výchova. Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa a má nezastupitelný vliv na estetickou stránku osobnosti každého žáka. Na prvním stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního. Na druhém stupni základního vzdělávání poznávají kulturu a umění širších souvislostech.

Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět výtvarná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 1. až 5. ročníku následovně:

1. ročník – 1 hodina týdně
2. ročník – 1 hodina týdně
3. ročník - 2 hodiny týdně
4. ročník - 1 hodina týdně
5. ročník - 2 hodiny týdně

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu výtvarná výchova

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění
- vede k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově
- seznamuje se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik
- učí chápat umělecký proces jako způsob poznání a komunikace
- učí užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky pro vyjádření svého vnímání, citění, poznávání

V rámci tohoto předmětu jsou naplňovány tyto výchovné a vzdělávací strategie a jsou využívány následující postupy:

Kompetence k učení

- motivujeme žáky k samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení výtvarných problémů,
- vedeme žáky k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření,
- nabízíme využití poznatků v dalších výtvarných činnostech,

- podporujeme žáky k zaujímání a vyjadřování svého postoje k vizuálně obraznému vyjádření.

Kompetence k řešení problémů

- nabízíme tvořivý přístup při řešení výtvarných úkolů,
- podporujeme žáky k samostatnému kombinování vizuálně obrazných elementů k dosažení obrazných vyjádření,
- motivujeme žáky k přemýšlení o různorodosti interpretací téhož vizuálně obrazného vyjádření a pro zaujímání vlastního postoje,
- podporujeme žáky ve využívání získaných poznatků při vlastní tvorbě.

Kompetence komunikativní

- nabízíme žákům zapojení do diskuse,
- klademe důraz na respektování názorů jiných,
- vyžadujeme pojmenovávání vizuálně obrazných elementů, jejich porovnávání, ocenění vizuálně obrazných vyjádření,
- poskytujeme žákům obohacování slovní zásoby o odborné termíny z výtvarné oblasti.

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k tvořivé práci ve skupině,
- podporujeme u žáků kolegiální pomoc,
- klademe důraz na respektování různorodosti téhož vizuálně obrazného vyjádření, na možnost alternativního přístupu.

Kompetence pracovní

- podporujeme žáky k užívání samostatně vizuálně obrazné techniky,
- vyžadujeme u žáků dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel,
- klademe důraz k využívání návyků a znalostí v další praxi.

Kompetence občanské

- vedeme žáky k chápání a respektování estetických požadavků na životní prostředí,
- vyžadujeme vytvoření vlastního postoje k výtvarným dílům.

Kompetence digitální

- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu
- učíme žáky využívat digitální technologie k usnadnění, zefektivnění a zkvalitnění výsledků své práce
- žáci jsou vedeni k vytváření a upravování digitálního obsahu a vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků

Průřezová témata:

MKV - Etnický původ

- rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku.

OSV – Osobnostní rozvoj – kreativita - Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.

OSV - Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednosti navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.), rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny), rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnutí situací soutěže, konkurence.